

بسمه تعالیٰ

محل المصادق عکس	گزارش چکیده پایان نامه / رساله فارسی و انگلیسی							دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه خوارزی
نام و نام خانوادگی دانشجو:	نام و نام راهنمای دانشجو:	عنوان پایان نامه / ساله:						
تاریخ دفاع:	ارشد	قطع تحصیلی:	روابط بین الملل	رشته تحصیلی:	نصیر احمد راشد	علل فروپاشی ساختار امنیتی دولت افغانستان در برابر هجوم طالبان	افغانستان منطقه ای تلاقی و مرکز چهار بخش زیست محیطی، فرهنگی و راهبردی، شرق میانه، آسیای مرکزی، شبه قاره هند و شرق دور است. افغانستان همانند زیادی از دولت های پسا استعماری در تمام تاریخ تحت عنوان یک دولت چند پاره قومی با داشتن بیشتر از یک گروه قومی با هویت های مختلف و چندلایه باقی مانده است. یکی از اساسی ترین قضایایی که جامعه های چند القومیتی گرفتار آن می باشند مسئله قومیت است. افغانستان یکی از این جامعه های چند قومیست که گرفتار منازعه داخلی شده است. اساس گروه های قومی در این کشور مختلف بودند، افغانستان با داشتن چندین گروه قومی بومی، دارای یک فرهنگ ملی قومی واحد نمی باشد. همین اختلاف نژادی در افغانستان سعی این کشور را برای ملت سازی، تضعیف نموده است. چون در این کشور نژاد ها قادر اکثریت هستند گروه های نژادی در این کشور برای بیش از ۵۰۰۰ سال در این محله و متقابلاً چندین بار برعليه امپراتور عظیم بریتانیا کبیر و شوروی زمان متعدد شدند در واقع آزادی و خرد خویش را در برابر این امپراتوری ها حفظ نمودند. در عین حال بسیاری از قدرت های جهان بارها برای حفظ منافع خود از درگیری میان این اقوام بهره	
01/11/23								
آقای دکتر مجید محمد شریفی	نام استاد / استادید داور	آقای دکتر ارسلان قربانی شیخ نشین	نام استاد مشاور	آقای دکتر سید سعید میرترابی حسینی	نام استاد راهنما			

برداری نمودند. تاریخ تحولات سیاسی افغانستان از قرن ۱۹ تا فی الحال، حضور دولت های قدرتمند در افغانستان را نشان می دهد. بریتانیا در امتداد سال های ۱۸۶۰م، ۱۸۷۸م و ۱۹۱۹، شوروی سابق در امتداد سال ۱۹۷۹م و نیروهای ائتلاف به رهبری ایالات متحده در سال ۲۰۰۱م و بعدها قوت های سازمان ناتو. تحولات در سال های پایانی قرن ۲۰ مشمول فروپاشی شوروی و اختمام جنگ سرد باعث به روی کار آمدن نظام طالبان در افغانستان شد. روند جدید سیاسی افغانستان پس از فروپاشی برج های تجارت جهانی نیویورک و حملات نظامی امریکا به این کشور به وجود آمد.

در همین حال و همزمان با حمله ۱۱ سپتامبر یکبار دیگر باعث توجه دوباره به این کشور شد. قوت های غربی در دوره جدید، منازعه با تروریسم و ریشه کن کردن آن را اساسی ترین علت برای اشغال مجدد افغانستان اعلام کردند. با همچنین رویکردی، حمله به افغانستان در سال ۲۰۰۱م انجام شد. حکومت طالبان فروپاشید و پس از آن، گروهی از دولت های متحد برای بازسازی افغانستان تشکیل شد، نشستی از جانب طرف های سیاسی افغانستان در بن آلمان شکل گرفت. این نشست ها در نهایت، به موافقت نامه بن منجر گردید که همانند اصل برگزاری نشست، از طرف سازمان های بین المللی، دول قدرتمند جهانی و کشورهای همسایه، مورد حمایت و تائید بود. در این معاهده، تمامی بازیگران سیاسی صاحب نفوذ افغانستان متعهد شدند جریان جدید نظام سیاسی افغانستان را با نظارت سازمان ملل و تامین مشارکت همجانبه همه اقوام و گروه های سیاسی به انجام رسد و هر کدام همکاری لازم را در این زمینه به عمل آورند. موافقت نامه بن تمام مرحله های شکل گیری سازمان ها و مراحل ایجاد نظام سیاسی جدید افغانستان را بر اساس اصول دموکراسی، انتخابات عمومی و آزاد و مشارکت مناسب همه ای اقوام و گروه های سیاسی افغانستان در برداشت. جدایی بین جامعه و دولت افغانستان منجر شده است که در چند دهه

اخير، نیروهای بین المللی حاضر در افغانستان، پروژه دولت سازی را با مقصد تشکیل یک دولت مقتدر، ایجاد ثبات و امنیت در افغانستان پیگیری کنند. در راستای همین مقصد، نیروهای غربی به رهبری و پیشگامی آمریکا، بازسازی و سازماندهی دوباره مجموعه نیروهای مسلح افغانستان تحت عنوان سازمان و ابزاری اساسی در جریان دولت سازی را در دستور کار خود قرار دادند. بدون شک شرایط اجتماعی این کشور، پیگیری چنین مقصدی را اجتناب ناپذیر می کند.

همزمان با جریان تحکیم اوضاع سیاسی و اقدامات نظامی عليه شبه نظامیان ستیزه جو، نیروهای بین المللی وقت در افغانستان، برنامه های مربوط به بازسازی ساختار نیروهای مسلح افغانستان را در دست گرفتند. اقدام مهمی برای تأمین امنیت این کشور، تشکیل نیروی کمک امنیتی بین المللی (آیساف) است؛ که بر اساس موافقت نامه بن ایجاد شده بود. این نیروها بر اساس قطعنامه شماره ۱۳۸ مورخ ۲۰ دسامبر ۲۰۰۱م به شهر کابل محدود شده بود. بعد از موافقت نامه بن و اضافه شدن تعداد ۹۵۰ نفر به تعداد آیساف، محدوده عملیات آن برابر قطعنامه ۱۵۱۰ مورخ ۱۶ اکتبر ۲۰۰۳م به شهر کندوز نیز گسترش پیدا نمود. در واقع، پس از فرپوشی رژیم طالبان، تمامی امور امنیتی، نظامی به ناتو واگذار شد. ساخت ارتش ملی این کشور در دسامبر ۲۰۰۲ در نشست بین المللی لندن بیان شد. حکومت افغانستان و دول شرکت کننده توافق کردند که ارتش جدید افغانستان باید به لحاظ تشکیل نیروها، دارای ساختار متوازن نژادی، داوطلبانه و تعداد آن بیشتر از ۷۰۰۰۰ هزار نفر باشد. تحت پشتیبانی دفتر همکاری نظامی این کشور، وزارت دفاع آمریکا مسئولیت برنامه ریزی و مدیریت پیاده سازی جریان تعریف شده را به عهده گرفت. دیگر دول نیز حوزه هایی از این مسئولیت و روند را به عهده گرفتند. مأموریت های ارتش ملی این کشور در موارد زیر تعیین شد: ۱. تأمین امنیت افغانستان و دفاع از حاکمیت و استقلال در مقابل

تهدیدات درونی و بیرونی و پشتیبانی از جریان سیاسی که در قانون اساسی بیان شده است. ۲. جایگزینی تمامی نیروهای شبہ نظامی و سازمان یافته در افغانستان ۳. منازعه با شورشیان و تروریستان. ۴. همکاری نزدیک با نیروهای ائتلاف و نیروهای بین المللی دیگر.

ارتش ملی این کشور شامل نیروهای متعارف ارتش (زمینی) و نیروی هوایی بودند. به علت محصور بودن در خشکی، این کشور دارای نیروی دریایی نبود. بر اساس قانون اساسی جدید، رئیس جمهور، فرمانده کل نظامیان اند و وزارت دفاع تحت عنوان سرپرست رئیس جمهور ایفای نقش می نمود. مقر فرماندهی ارتش ملی در کابل قرار داشت. وزارت دفاع بر طبق طرح مورد ایده آمریکا مشمول یک وزیر، رئیس ستاد مشترک و جانشین آن و دارای شش اداره ستادی شامل پرسنلی، اطلاعات، عملیات، لجستیک، ارتباطات و بازرگانی کل بودند. ارتش ملی این کشور به پنج منطقه فرماندهی سپاه مشمول: فرماندهی منطقه کابل (سپاه ۲۰۱)، فرماندهی منطقه گردیز (سپاه ۲۰۳)، فرماندهی منطقه کندهار (سپاه ۲۰۵)، فرماندهی منطقه هرات (سپاه ۲۰۷) و فرماندهی منطقه مزارشریف (سپاه ۲۰۹) تقسیم شده بود. هر سپاه از سه تیپ پیاده نظام سبک، یک تیپ رزمی پشتیبانی و یک تیپ رزمی خدمات پشتیبانی تشکیل شده بود. طرح ابتدایی تعداد نیروهای کابل و شهرهای بزرگ به تعداد تقریبی ۱۰۰۰ نفر در نظر گرفته شده بود. علیرغم موجودیت مشکلات مرتبط به سربازگیری و آموزش، برابر اعلام مقامات نظامی این کشور و فرماندهان نیروهای ائتلاف، ارتش این کشور به یک نیروی عمدّه و مؤثر در برابر جنگجویان طالب و ایجاد ثبات در افغانستان و نماد ملی تبدیل شده بود. آن نیرو تا اخیر در تمامی استان های گانه افغانستان حضور داشتند و قادر بودند در عملیات تهاجمی شرکت کنند. در یک بسته نظامی که توسط ایالات متحده در سال ۲۰۰۷ م شامل ۲۵۰۰ Humvees ده ها هزار تفنگ رزمی M-16 و زره پوش سربازان به افغانستان ارسال شده

بود. بنابراین تاسیس دستگاه امنیتی قوت و یکپارچه برای این کشور یکی از حوزه های اساسی راهبردی دولت بوش و اوباما بود. اساساً اوباما زمانی قدم در راه کاستن از نیروهای ایالات متحده در این کشور نهاد که تصور می نمود افغانها به تنها ی توابی به تأمین امنیت میهن خود بودند و نیروهای ناتو، توانسته بودند به خوبی مأموریت خویش را برای پایان دادن به تروریسم و آموزش نیروی های نظامی افغانستان انجام دهند. آنها برای گسترش، تسليح و آموزش ارتش، نیروی هوایی، کماندوهای نیروهای ویژه و پلیس این کشور، حدود ۸۳ میلیارد دلار هزینه نمودند. در آخرین رقم ناتو اعلام نمود که سال ۲۰۲۱ م بیش از ۷۰ میلیون دلار به نیروهای دفاعی افغانستان کمک کرده بودند؛ اما همه تصورات درباره ارتش به یکباره و با پیروزی ۱۱ روزه طالبان فروپیخت. در نهایت سوالی مطرح می شود که؛ چه عواملی منجر به فروپاشی ساختار امنیتی دولت افغانستان در برابر هجوم طالبان شد.

روش پژوهش:

روش پژوهش پایان نامه، توصیفی - تحلیلی است. روش گردآوری داده ها نیز اسنادی است.

پرسش اصلی
با وجود سرمایه گذاری گستردۀ داخلی و بین المللی، چرا ساختار امنیتی دولت افغانستان در سال 2021م در برابر هجوم طالبان از هم فروپاشید؟

پرسش های فرعی
1- پیشینه تاریخی و سیر تحول شکل گیری قوای نظامی و ارتش در افغانستان چگونه قابل توضیح است؟

2- ساختار امنیتی دولت افغانستان پس از سقوط طالبان چگونه شکل گرفت و چه ویژگی هایی داشت؟
فرضیه پژوهش

فرپوشی نسبتا سریع ساختار امنیتی دولت افغانستان در برابر هجوم طالبان در سال 2021م، در عدم تعلق خاطر ارتش به دولت، فساد درونی، عدم خودبادوری و اتکا به نیروی خارجی و کم تجربگی و قومیت زدگی فرماندهان ارتش ریشه داشته است.

این تحقیق شامل چهار فصل بوده که در فصل اول تحقیق به کلیات تحقیق پرداخته شده است، در فصل دوم این تحقیق به بازسازی نیروهای مسلح افغانستان در پس از طالبان پرداختیم، در فصل سوم همچنان به عوامل تاثیر گذار بر ساختار امنیتی دولت افغانستان و در نهایت در فصل چهارم به اصل موضوع علل فرپوشی ساختار امنیتی دولت افغانستان در برابر هجوم طالبان پرداخته شده است. در نهایت نیز نتیجه گیری آمده است.

سؤال و
فرضیه
تحقیق:

رونده
پژوهش:

تلخیت استاد
راهنمای